

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS LIETUVIU DIENRAŠTIS AMERIKOJE

Vol. II

KAINA, 2c

Chicago, Ill., Panedelis, Sausis-January 18, 1915.

PRICE, 2c

No. 14

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Rusai paeme perejimą Karpātu kalnuose

Aštuoni Turkų transporto laivai paskandinti

Turkai paskandino Francijos pojurinį laivelį

Kaizeris apdovanojo ordenais generolus laimėjusius mušį prie Soissons

Mirė rusų gen. A. M. Stoessel, Port Arthuro gynėjas

RUSAI VERŽIAS VENGRIJON

LONDONAS, Jan. 17. — Paskutinis oficialis rusų pranešimas sako, kad rusai, verždamiesi iš Bukovinos Vengrijon, paėmė kalnuose Kirlibabos perėjimą. Per šitą perėjimą eina kelias į rytų Vengriją. Šitas rusų pasisiekimas gal privers austrus ir vokiečius atsistoti daugiaus kareivių Vengrijos gynybai.

Lenkijoje vokiečiai tebestumuoja rusų pozicijas. Vienoj vietoj jie atėmė nuo rusų kelias tranšejas. Bet užtai rusai išvarė vokiečius iš kaimo Budy Sulkowska.

Galicijoje austrai ir toliau smarkiai užpuolė rusus, bet rusai jų užpuolimus atmuša.

RUSAI PASKANDINO ASTUONIUS TURKŲ LAIVUS.

PETERBURGAS, Jan. 17. — Dar sykį rusai uždavė smugi turkams ant Juodųjų jūrų. Oficialiai paskelbta, kad Juodo-se jurose Rusijos laivynas paskandino aštuonis turkų transporto laivus, kuriais buvo vežami kareiviai iš Anatolijos.

Kokio likimo susilaukė kareiviai, kurie buvo ant paskandintųjų transporto laivų, kol kas nieko nežinoma.

Paskelbta taipgi, kad Kaukaze rusų armija pilnai pergalėjo vienuoliktąjį turkų armijos korpų.

Tas korpusas jau pirmiau rusų buvo sumuštas, bet paskutiniu laiku vėl bandė susitvarkyti ties Kara Urganu.

TURKAI PASKANDINO FRANCUŲ LAIVĄ.

BERLINAS, Jan. 17. — Iš Konstantinopolio atėjo oficialis pranešimas, kad Turkijos artilerija iš Dardanely fortų paskandino francų pojurinį laivelį Saphir, kada tas bandė įplaukti Dardanely sąsiauron. Dalis jureivių, kurie buvo laivelyje, tapo išgelbėti.

Francų pojurinis laivelis Saphir turėjo 386 tonus intalpos ir buvo 154 pėdų ilgio. Aptarnaujamas buvo 21 jureivio.

KAIZERIS APTEIKĖ ORDE- NAIS GENEROLUS, KURIE SUMUŠĖ FRANCUZUS.

AMSTERDAM, Jan. 17. — Vokietijos kaizeris davė po ordeną generolams Von-Luchovui ir Wishurai, kurie sumušė francuzus prie Soissons ir nuvarė juos už Aisne upės.

Šitie generolai labai sumaniai vedė mušį. Jie išspradžių gerokai nuvarė francuzų centrą. Francuzai laukė, kad vokiečiai ir toliau užpuolė jų centrą ir taip juos norės visai nuvaryti už Aisne upės. Todel francuzai tuojuo savo centrą sustiprino. Bet vokiečiai vietoj kad užpuolė centrą, užpuolė ant syk abu sparnu, ir užklupo francuzus netikėtai. Taigi francuzai buvo priversti skubiai traukties už Aisne upės. Blogiausiai padėjime atsidūrė kairysis francuzų sparnas, ir jis sausio 14 d. buvo priverstas pasiduoti.

MIRĖ RUSŲ GENEROLAS STOESSELIS, KURS GYNĖ PORT ARTURĄ.

LONDONAS, Jan. 17. — Iš Peterburgo atėjo žinia, kad mirė rusų generolas Anatol Michailo vič Stossel, kuris karėje rusų japonais buvo Port Arthuro apgynėju.

Gen. Stoesselis buvo apkaltintas neištikimybėje ir kariškas teismas buvo nuteisęs jį mirtin. Caras betgi dovanojo jam gyvastį ir mirties nuosprendį pakeitė dešimties metų kalėjimu. Stoesselis buvo pasodintas į Petropavlovskąją tvirtovę, ir iš ten po metų paleistas.

Teisme svarbiausiu Stisselio kaltintoju buvo gen. Smirnovas, Port Arthuro tvirtovės komendantas. Užtarė už Stoesselį tik gen. Kuropatkinas, buvęs vyriausiojo vado karėje su

japonais. Jis darodinėjo, kad japonai būtų galėję paimti Port Arthuro karės pradžioje, bet audėlojo, ir davė progą rusams sustiprinti tvirtovę. Į liudytojus už Stoesselį siūlėsi japonų generolas Nogi ir kiti augstesnieji oficialiai, bet Rusijos teismas jų pasiūlymo nepriėmė.

NEDAUG ATMAINŲ VAKARUOSE.

LONDONAS, Jan. 17. — Belgijoje ir Francijoje mušio laukose atmainų buvo nedaug. Niuporto ir Ypres šaudėsi artilerija.

Prie Notre Dame de Lorette vokiečiai atsistmė nuo francuzų keletą transejų. Užtai francuzai atėmė nuo vokiečių transeją prie Perthes.

Vokiečiai tvirtina, kad sumušimas francuzų prie Soissons buvus svarbi vokiečių pergalė. Bet francuzų oficialis pranešimas sako, kad prie Soissons vokiečiai nieko svarbaus nelaimėję.

AUSTRAI SPIRIASI PRIES RUSUS.

LONDONAS, Jan. 17. — Rusijos ir Vokietijos oficialiai pranešimai nurodo, kad del blogo oro mušiai Lenkijoje, Galicijoje ir Karpatuose buvo apmirę.

Galicijoje austrai vėl pradėjo užpuolinėti rusus. Jie atakavo rusų pozicijas prie Dunajeco ir buvo užpuolę ant Tarnavo miesto, iš kurio rusai juos išvarė dvi savaitės atgal. Rusų pranešimas betgi sako, kad austrų užpuolimai buvo atmušti. Tarnavą austrai bombardavo iš sunkiųjų kanuolių, taigi ji laiko apgultą. Tas parodo, kad austrai vėl yra pilnai susiorganizavę.

Karpatuose austrai labai smarkiai spiriasi prieš rusus. Iš Bukovinos rusai dar vis negali pereiti į Vengriją.

Lenkijoje į vakarus nuo Varšavos vokiečiai toliau užpuolė

Karės žinių sutrauka

RUSAI PAĖMĖ KIRLIBABOS PEREJIMĄ VENGRIJON. VOKIEČIAI LENKIJON ATĖMĖ NUO RUSŲ KELIAS TRANŠEJAS, BET ATIDAVĖ VIENĄ KAIMĄ. KAIZERIS APTEIKĖ ORDENAIS GENEROLUS, KURIE SUMUŠĖ FRANCUZUS PRIE SOISSONS.

dinėja rusus, ir turi šiokių tokių laimėjimų. Laukiama betgi, kad naujas rusų judėjimas Prusuose privers vokiečius sumažinti užpuolimus prie Varšavos.

RUSAMS SEKASI PRUSUOSE.

PETERBURGAS, Jan. 17. — Iš žinių, kurios ateina iš fronto, matyt, kad rusams gerai sekasi Prusuose.

Atėjo nepatikrinta žinia, kad rusai paėmė Boyeno tvirtovę prie Mozurijos ežerų. Jeigu ta žinia teisinga, tai rusai iš šiaurės gerokai paėjo pirmyn į vakarus ir pietus.

Boyen randasi už 45 mylių nuo Rusijos rubežiaus. Iš pietų pusės rusai toliau eina į Prusus nuo Mławos. Jeigu ir toliau rusams taip seksis, tai abi rusų armijos galės susivienyti, ir tada vokiečiams reiks užmirsti apie Varšavą.

Užpuolimai vokiečių prie Varšavos paskutinėmis dienomis buvo silpnėsi.

VOKIEČIAI APLEIDO KELETĄ BELGIJOS MIESTŲ

AMSTERDAM, Holandija, Jan. 17. — Korespondentas iš Ostende praneša, kad vokiečiai apleido keletą miestelių ir kaimų į šiaurę nuo Niuporto, Westende ir Middelkerke iki Mariakerke miestelio, kurs randasi už trijų mylių į pietvakarius nuo Ostende.

Vienok tų miestelių talkininkai dar neužėmė.

Gompers praše prezidento pasira- syti po imigracijos suvaržymo bilu

WASHINGTON, D. C., Jan. 16. — Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Samuel Gompers šiandien buvo pas Su. Valstijų prezidentą Wilsoną, ir prašė, kad jis pasirašytų po imigracijos suvaržymo bilium, kurs reikalauja, kad visi, kurie atvažiuoja Amerikon mokėtų skaityti ir rašyti. Gompersas nurodinėjo, kad tas yra reikalinga del Amerikos darbininkų gerovės.

Prezidentas Gompersui nedavė jokio tikro atsakymo. Bet gi Gompersas sako, kad Wilsonas jį "labai padrasinęs," ir su juo kalbėjęs labai širdingai.

Gompersas prašė prezidento, kad jis pagelbėtų tapti įstatymais dar keliems kitiems kurie gali pagerinti Amerikos darbininkų buvį.

NESUSIPRATIMAS DEL LAIVO DACIA.

LONDONAS, Jan. 17. — Tarp Amerikos ir Anglijos dabar svarbiausias nesusipratimas yra del laivo vardu Dacia. Šitą laivą amerikiečiai, butent Breitungas iš Michigano, atpirko nuo vokiečių laivų lūpų Hamburg-American kompanijai. Buvo atpirktas kareiv prasidejus tuo tikslu, kad laivo negalėtų užgriebti anglai. Anglija nieko prieš laivą atpirkimą neturėjo. Taigi laivas galėjo plaukioti po Suvienuytų Valstijų vėliava, kaip ir kiti Amerikos laivai.

Del dabar išeina kitaip. Dabar aišku yra, kad Anglija nepanorės leisti laivui Dacia plaukti į neutrališkus portus, jeigu tik žinos, kad laivas veža kokius tavorus Vokietijai. Anglijos valdžia davė tą suprasti. Taigi, jeigu tik Dacia plauks į Vokietiją ar Hollandiją, kiekvienas Anglijos kruizeris galės ją užgriebti ir paskandinti arba nuvežti Anglijon, kaip užgriebtą laivą, nežiurint, kad jis plauko po Suv. Valstijų vėliava.

Tai yra nemenkas nesusipratimas, kurs grėsia pavojum Amerikai.

NORI PADIDINTI SVEDIJOS ARMIJĄ.

STOCKHOLM, Švedija, Jan. 17. — Švedijos karalius, atidarydamas parlamentą, pasakė kalbą, kurioj nurodė, kad Švedijai reikia dar padidinti savo kariuomenę, nes kariaujančios šalys nesūsilaiko nuo laizymo teisių neutralių šalių, ir joms pačioms reikia savo teisės apginti.

Švedija jau daug turėjo nuostolių nuo karės.

RYMAS, Jan. 17. — Atėjo žinių, kad Italijos torpedinis laivas Coatit sunkiai nukentėjo Adriatiko juroje.

PARYŽIUS, Jan. 17. — Iš Šveicarijos pranešama, kad Rumunija kviečia iš Šveicarijos rumunus studentus, kad jie grįžtų Rumunijon ir stotų į kariuomenę.

Policija išvaikė Bedarbių parodą

Policmanai mušė vėlavų nešėjus. 21 žmogus areštuotas.

Vakar Hull House salėje, prie Polk ir Halsted gatvių, buvo bedarbių mitingas, kurį susaukė Bedarbių Lyga.

Mitinge buvo kalbama įvairiose kalbose. Visi kalbėtojai pabrėžė, kad bedarbiai negali tenkintis ir negali prašyti labdarybės. Bedarbiams vienutinis reikalavimas: Duokite mums darbo.

Prakalbose buvo du detektivai, kurie žiūrėjo, kas atsitiks. Kada mitingas baigėsi, ir susirinkusieji rengėsi pradėti parodą, detektivai išėjo ir pašaukė policiją.

Prie Halsted ir Polk gatvių susitaisė apie 1,500 bedarbių ir pradėjo parodą. Buvo nešamos vėliavos su parašais: "Mes nenorime labdarybės Mes norime darbo." "Musų visų dienų duonos duok mums šiandien." "Badas." Prie vėliavos su parašu "Badas" (Hunger) ėjo ponis Lucy E. Parsons, kuri 30 metų atgal nešė tokią pat vėliavą ant Haymarketo, kame įvyko kruvinas susirėmimas tarp bedarbių ir policijos, ir po to keletas žmonių nekaltai buvo pasmerkti mirtin.

Parodai prasidėjus, vakar pamas susirėmimas buvo su keliais detektivais, kurie norėjo kludyti parodai. Vienas iš tų detektivų net šaudė iš revolvorio.

Paroda nuėjo net iki Madison gatvės. Čia buvo paskutinis susirėmimas su raitaja ir pėsčiąja policija. Daugeli paroduotojų policija apdaužė lazdomis. Kelios mergaitės nešios vėliavas buvo apkruvintos.

Paroda užsibaigė tuo, kad 21 žmogus buvo areštuotas. Tarp areštuotojų buvo šešios moteris, viena iš jų ponis Lusy Parsons, baptistų kunigas Trawit Tucker, redaktorius laikraščio Christian Socialist, lietuvis darbis Izidorius Simkus.

Visi jie yra kaltinami kėlė maištą ir parodavo gatvėse be leidimo. Išikrųjų bedarbių leidimo paroduoti buvo prašę, bet jiems policija nedavė.

Parodoje, sako, buvo dalinama I. W. W. apskelbimai. Bedarbių mitingui salę buvo paėmęs J. Eads Howe, kurs yra žinomas, kaip "valkata milionierius."

SOCIALISTŲ TAIKOS KONFERENCIJA.

KOPENHAGENAS, Danija, Jan. 17. — Šiandien čia prasidėjo neutralių šalių socialistų taikos konferencija.

Konferencijoj dalyvauja atstovai tik šių šalių: Danijos, Norvegijos, Švedijos, Hollandijos ir Italijos. Nėra atstovų iš Šveicarijos ir iš Suv. Valstijų.

ORAS

Šiandien giedra. Rytoj gal labiau ukanota. Temperatura vakar laikėsi tarp 32 ir 22 laipsnių. Saulė teka 7:14; nusileidžia 4:47.

"Vilko duobės," kurias kareiviams reikia pereiti, kol jie pasiekia vietų pinkliavos.

NAUJIENOS

Published daily, except Sunday, by Lithuanian News Publishing Company, Inc. Address: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1506

Terms of subscription: In Chicago, by carrier, per week 12 cents; by mail, one year \$6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$6.00.

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvos dienraštis Amerikoje. Eina iš Chicago kasdien, išskyrus Nedėlius.

Leidžia Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kaina:

Chicagoje — per išnešiotuosius 12 centų savaitėje. Pachtu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00, pusei metų \$3.50. Kitur, ne Chicagoje, metams \$6.00. Pusei metų \$3.00. Trims mėnesiams \$1.75. Dviem mėnesiams \$1.25. Europoje, metams \$7.00.

Pavienių dienraščio numerių kaina 2c. Adresas: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1506.

Redakcijos Straipsniai

Iš Wilsono Indianapolis'o kalbos daugelis sprendžia, kad jisai 1916 m. vėl statys savo kandidatūrą į Suvienytųjų Valstijų prezidentus. Bet demokratų partijos platformoje yra štai koks paragrafas:

"Mes stovime už vieną prezidentavimo taisyklę, todėl mes patariame priimti Konstitucijos pataisą, kuri uždraustų antrą kartą rinkti tą patį Suv. Valstijų prezidentą, ir raginame šios konvencijos kandidatą laikytis šio principo."

Laikytis to principo ir kartą da sykį kandiduoti į prezidentus negalima. Taigi Woodrow Wilsonui 1916 m. reikės kelti savo kandidatūros plėnų, arba šokti per tą platformos "lentą".

Rašytojai, kurie laiko anglų, francūzų ir rusų pusę, dažnai priekaišioja Suvienytoms Valstijoms, kad jos neužtarusios Belgijos, kuomet Vokietija sulaužė josios neutralitetą. Jie mano, kad Washingtono valdžia turėjusi pareigą tai padaryti, kadangi ji pasirašiusi po Haagos konvencijos nutarimų, ginančių neutralių šalių teises. Bet tai yra netiesa.

Taisyklės, paliečiančios neutralės šalies lauką, buvo tirtos 1907 m. Haagos konvencijoje. Joje dalyvavo taip pat Suvienytųjų Valstijų atstovai, bet minėtųjų augščiaus taisyklių jos nepatvirtino, lygiai kaip ir kitos šalys, išimant Vokietiją, Rusiją ir Austro-Vengriją. Taigi Haagos konvencijos nutarimų punktai apie neutralės šalies šioje karėje neturi galės.

Be to, Suvienytosios Valstijos Haagos komercijoje padavė specialį užreikimą, jogei jokia konvencijos nutarimų dalis negali būti išaiškinta toje prasmėje, kad Suvienytosios Valstijos esančios priverstos išsižadėti tradicinės politikos ir kiesties į Europos reikalus.

Tarptautinių teisių žvilgsniu, vadinasi, Suvienytosios Valstijos neturėjo ir neturi pareigos ginti Belgijos neutralitetą.

Chicago gatvėkarių kompanijos labai blogai tarnauja publikai. Sako, kad jos tarnaujančios blogiausiai už visų Amerikos miestų gatvėkarių kompanijas. Jos laiko permažai karų, todėl publika turėtų išstis valandas laukti jų an gatvių, arba baisyti grusies karuose. Del didelio susikimimo žmonių karuose atsitinka nelaimės: žmonės pameta daiktus, vagis iškrausto pasazierių kišenes, o kartais, minia besigrusdama nustumia žmones, kurie važiuoja stovėdami ant karo laiptų, ir jie sunkiai susižeidžia arba net ir užsimuša.

Chicago gyventojams tokia tvarka jau įgriso. Jie ima reikalauti, kad miesto valdžia priverstų kompanijas įsitaistyti daugiaus karų ir neduoti juose važioti žmones kaip silkės statinėje. Bet to neužtenka. Patyrimas rodo, jogei godus biznierių niekuomet tinkamai neaprupins žmonių reikalių. Gatvėkarius turėtų paimti į savo rankas pats miestas. Kamgi tas milžiniškas pelnas, kurį neša gatvėkariai, duoti kompanijoms, kad miestas galėtų jį apversti žmonių labui?

Darbininkų klesos priešai malevoja kuojuodžiausiomis spalvomis socializmo idealą. Jie sako, kad socializmo laikuose žmogus busias suvaržytas, kad nebusias išganingos konkurencijos laisvės, kad dideliais talentais apdovanotieji asmenys busias pažeminti ir sulyginti su kvaila minia, kad visi žmonės tinginiausią ir tt. ir tt.

Tie priekaištai tai yra tikrai spėjimai, ir tai — atbukusio proto spėjimai. Bete apie tai, ką reiškia dabartinė visuomenės tvarka, spėti nereikia. Mes turime faktus, milijonus faktų. Ir tie faktai kalba apie priešpaulę, išnaudojimą, vargą, badą, kares ir kitokias baisybes.

Ar turi teisę žmonės, ginantys dabartinę tvarką, da apskričiai kalbėti apie kokius nors idealus?

Apžvalga

Kokių fanatikų yra vadinaujų tautininkų tarpe rodo sekamas incidentas. Susivenijimo Lietuvos Amerikoje viceprezidentu yra p. P. Mikolainis. Jisai pastebėjo, kad "Tėvynė" mainosi apgarsinimais su darbininkais laikraščiais, "Laisvė" ir "Naujienomis" ir jisai rašo Pildomajai S. L. A. Tarybai:

Gerbiamieji: S. L. A. organe "Tėvynėje yra talpinami apgarsinimai "Laisvės" (14 ir pusė colių) ir "Naujienų" (90 colių — žiūrėkite "Tėvynės" num. 46), kuriuodu laikraščiai nėra prielankūs S. L. A. nė Lietuvos tautos reikalams. Tų dviejų laikraščių tikslas yra tiksliai pasinaudojimas S. L. A. organu žvejimui abenenti.

Klausykite toliau: Todėl paduodu Pildomosios Tarybos nutarimui, kad "Tėvynės" administratorius tuojaus išmestų "Laisvės" ir "Naujienų" apgarsinimus iš "Tėvynės."

Motyvuoja savo negirdėtą įnešimą tas vyraus, tuo, kad —

Tiedu laikraščiu atneša S. L. A. daugiau iškados (szkody, prosze pana! "N." Red.) su savo įvairiausiomis inecnuacijomis, negu tais keliais dolariais apmokėjimo už savo apgarsinimus.

Pildomoji S. L. A. Taryba, žinoma atmetė tą įnešimą ir p. P. Mikolainis liko su ilga nosia. Apie arogantiškus jo priekaištus "Laisvei" ir "Naujienoms" nėra reikalo nė kalbėti. Bet štai kas ateina į galvą, matant šitokių tautiško fanatizmo apsireiškimus: Įsivaizdinkite, kad Lietuva turėtų savo valdžią; išsivaizdinkite, kad toks p. Mikolainis kaip geras tėvynainis, gautų kokią valdišką vietą "laisvoje Lietuvoje".

Pavyzdžiui, žandaro vietą. Ar jūs manote, kad jisai su darbininkiška spauda meiliaus apsiėitų, negu dabartiniai tos rūšies čiauninkai Rusijoje?

Reiškia: Lietuvos darbininkams reikia ne tik tai savos, lietuviškos, valdžios, bet da ir kito, jeigu jie nenori būti persekiojami ir "laisvoje Lietuvoje."

Štai jums pavyzdys, kaip kaitais rašoma istorija. "Vienybė Lietuvninkų."

Ką jie (musų kunigai) kalba apie šliupo "bedievystę," tai yra tik kalba. Šliupas tiek yra "bedievis," kiek ir musų tuli kunigai. Šliupas norėjo kunigų luomą pakelti iš mamono pelėsių, o šitie nenorėjo kelties ir apskelbė jį bedieviu. Šliupas norėjo juos pritraukti prie žmonių, prie didesnio darbo Lietuvai, o mažiau (pritraukti) "N." Red.) Romai, — ir jį apskelbė "pagoniškos vieros tvėrėju." Ilgainiui atsirado iš abiejų pusų aštresni žodžiai, kova ir tt.

Matote: Dr. Šliupo kova su kunigais parėjo tik tai nuo to, kad jisai stengėsi pataisyti kunigus, atitraukiant juos nuo tarnavimo "mamoni" (aukso versui) ir Rymui. Jeigu musų kunigai nebūtų buvę tokie godišiai, ir jeigu jie būtų daugiau žiūrėję savo žmonių ir tautos gerovės, tai šliupui nebūtų reikėję su jais turėti kivičių. Šliupas nėra bedievių, tariant, jisai yra ne didesnis bedievis, kaip tuli musų kunigai.

Šitaip charakterizuoja p. Šliupą laikraštis, kurio redaktorius šiandien yra labai artimas šliupui partijos reikaluose žmogus. O šliupas juk da gyvas ir kiekvieną valandą gali užprotestuoti prieš tokius nesamoniškus rašymus! Galima numanyti, ką tos spalvos "rašytojai" ims pasakoti apie jį, kada jisai numirs. Tada jie veikiausia sakys, kad visas Dr. Šliupo gyvenimo tikslas buvo ne kas kita, kaip stiprinti lietuvių tautą.

Apie p. Šliupo atsiveikimą atsiliepiu ir "Laisvė." Ji cituoja sekamus "laisvamųjų tėvų" žodžius, kuriais pastarasis išreiškia savo idealą:

"Laisvos Lietuvos, apviesių tautiečių, prakilnių amatuose, pirklųboje, pramonėje ir moksle." Ir deda po jų tokią pastabą:

Klausykite, lietuviai-darbininkai! Apie jus ir jūsų išsilimosimą J. Šliupas neužsimena, nors jisai puikiausiai žino, kad amatninkas gali likties tukstantai, o darbininkų, kaip buvo, taip ir liks — ištisi milijonai. Mes irgi trokštame, kad Lietuva taptų laisva, o lietuviai prasilavinčių moksle — bet juk su tuo išnaudojimas dar neįsnyksta. Daugelis tautų įgijo politiską laisvę, bet išnaudojimas ir klesų kova tenai neįsnyko.

Kad visi bent kurios tautos darbo žmonės pataptų amatninkais, apie tai negalima nė svajoti. Amerikos ir kitų šalių gyvenimas rodo, kad amatninkų skaičius, palyginant su paprastų darbininkų skaičium, eina tolyn vis mažyn. Kamegi šitos nuolatos augančios darbininkų armijos išganymas? P-o šliupo troškimuose tam dalykui nėra vietos. Todėl "Laisvė" daro teisingą išvadą:

Šiaip ar taip kalbant, vis tik tai gerai, kad J. Šliupas syki ant visados pasakė, jog jisai nieko bendro neturįs su socializmo idealu. Ligšiol tasai senelis dar vis garsindavosi esąs geresnis socialistas, negu patįs socialistai. Dabar bent viskas bus aišku. Darbininkų minions dr. J. Šliupas savo testamentu nieko nežada.

Pasirodo, "Darbininkų Vilnis" da tebegyvuoja. Gavome 1—2 jos numerius (viename 4 pusl. leidinyje), išėjusi sausio 8 d. 1915 m.

Dar vienas Petrogradas. Iš Lietuvos praneša, kad sodžius Peterburgas, Kauno tvirtovės rajone, 5—7 verstai nuo Kau-no, apgyventas vienu lietuvių liko perkrikštytas į Petrogradą. "Y. Dr." n

Skaitytojų Balsai

VISGI NEUZTENKA.

Delei prelekcijos, 10 d. sausio, Henry Booth House, 14 Pl. apie "Baltąją Vergiją," kuri, mano nuomone, pasiliko kaip ir neužbaigta.

Nesigilinsiu į senovę, iš kur ta vergija prasidėjo ir kaip iškunijo visame pasaulyje ir nekalbėsiu, kaip dabar ji veikia. Tik aš turiu pridurti tą kas buvo reikalinga, o likosi prelegento nepaliesia.

Kas gimdo "B. V?" — Bedarbė ir nelygumas teisiu — at sakė prelegentas. "Kuomet išnyks "B. V?" — Tuomet, kada bus lygios teisės moterų su vyrais ir kada pasigerins gyvenimas," aiškino toliaus prelegentas. (Netiesa. Prolegentas sakė, kad išsiplėtojimas privatiškos nuosavybės pagimdo baltąją vergiją ir tik panaikimas privatiškos nuosavybės gali panaikinti ir baltąją vergiją. Gi sulyginimas teisių ir pagerinimas buvo yra tik pirmu pirmiausių žingsniu. K. Baronas).

Tai tiesa, bet p. Baronas nepaaiškino, kaip tatau įvyks. O tasai paaiškinimas buvo labai reikalingas.

Nurodoma, kad merginos Boston store ar pas Marshal Field uždirba tik po \$3 arba kiek daugiau savaitėje, ir todėl neturi iš ko pragyventi. Tai irgi tiesa; bet tos pačios merginos atranda vienok pinigų už mokėsti 25c už tikieta ant baltaus. Tas patsai buma ir su lietuvėmis. Štai kaip jos gyvena: nedėdieni, išvyto tuojau pažnyčia, o sugrįžę iš darbyčios, tai ir slankstosi tarpduryse, kad koks pažįstamas pakviestų ant šokių. O kai atsilankyti ant susirinkimų, prakalbų, arba prigulėti prie darbininkiškų organizacijų — tai, Dieve susimylėk; pinigų neturi.

Ne, taip gyvendamos jos pačios kaltos, kad jos stovi ant "slidaus" kelio, ir jos negali tikėtis, kad joms gyvenimas pasigerintų. Tik tuomet, kuomet jos stos draug su vyrais petis petin kovoti už savo teises, jos gali ko nors geresnio tikėtis.

Tai tą aš norėjau papildyti prie Barono prelekcijos apie "Baltąją vergiją." Giedrielis.

Redakcijos atsakymai

Jonui Warnui. Eilės neviesai pavykusios negalima suvartoti.

Geram draugui. Kad bobos su šluota veja meilų barzdasuku — menkniekis. Netilps.

J. Petraičiui. Jokių paaiškinimų apie vardus mes negalime jums duoti.

Varguoliui. Su tokia panieka kalbėti apie žmones tik tai delto, kad jie tiki į Dievą, neišpuola. Reikia atminti, didžiama varguolių susideda iš tikinčiųjų.

Chinijoj dabar nutarta, kad prezidentas turi būti prezidentu dešimt metų, o jeigu senatas norės, tai gali būti prezidentu ir be galo. Yuan-Si-Kajus tur but dabar aštriai žiūrės, kad senate būtų tik tokie žmonės, kuriems jis patinka.

Gust Steibach, 219 Oak St. areštuotas. Pasikorė Desplaines St. policijos stoties kalėjimui.

Iš LIETUVOS

Lazdijai, Seinų pav. Apie leistas kampelis. Iš šio kampelio, žinučių rodo, labai ir labai retai skaitome laikraščiuose. Vokiečių kariuomenė stovėjo ir čia. Nemažai aptuštinti kareivių naminių paukštelių ir šiaip stambesniųjų. Miestelio inteligentija — lenkai. Čia niekas nekuomet nebuvo surengęs vakaro, nors dauguma sodiečių-lietuviai. Laikraščiai: viešpatuoja — lenkų. Vargonininkas — neįstengė net apielinkės jaunimą išmokyti jokios liaudies dainelės.

J. Keliuaininkas.

SIAULIAI. Šiais karo metais Šiaulių gyvenimas daug kuo atsimainė. Daug naujų žmonių perėjo — daug gerų sumanymų liko tik tai sumanytais. Išaugo nauji reikalai naujoje dirvoje.

Dram. Muzik. Dain. "Varpo" dr-jos butas tapo kaip ir kokias labdaryj įstaiga. Karo pradžioje "Varpo" bute apsigyveno iš Kauno atvažiavusi vaikų prieglauda. Neseniai išsikėlus iš "Varpo" prieglaudai, buvo kaip kas bekalbas apie surengimą kokio vakarėlio, bet "Varpo" valdyba nesutiko rengti vakaro: nepatogu busią juokauti ir linksminties, kuomet iš karo lauko čia-pat girdėtis kanuolių dundėjimas. Vakaras atidėta. Neilgai trukus, pradėjo nauji gyventojai rasti. Ties gyventojai — tai prūsų belaisviai, kurių "Varpe" gyveno kelios partijos. Visi lietuviai visokio amžiaus, sakosi, kad iš jų paėmė visą turimą ir jie patys kur tai vėžami, bet kur — nežino. Iš administracijos gauta leidimas sušelpi praeivius belaisvius taigi, kiek galima, jie ir šelpiama — šiltu vandeniu, užkandžiu. Senas Varpininkas.

VILNIUS. Per Vilnių pervažioavo apie 1,000 prūsų gyventojų belaisvių, daugybę vaikų ir senukų. Visi kalba lietuviškai.

M. Yčas, budamas Maskvoje, įteikė miestų sąjungai pranešimą apie savo kelionę Kauno ir Suvalkų g. Pabėgėlių skaičių pažymėjęs — 1082. Jiems pagelbėti esą įsteigt komitetai, kaipio miestų sąjungos skyriai — Retavoje, Jurbarko, Kedainiuose ir Vilniuje. Miestų sąjungos biuras paskyrė jų valgykloms ir bendrabučiams užlaikyti kelias tukstantis rublių. Be to šio krašto nukentėjusiems del karo gyventojams biuras skirias 50 tukst. rub. ir nuo savęs paduosias tam tikrą pranešimą. Tatjanos komitetui, kuriame bus nurodoma, kiek nukentėję yra to krašto žmonės ir kokios pašalpos jie reikalingi.

SIAULIAI. Mokyklos. Prūsų belaisviai. Mokslo prasiidėjus, čia ne visi buvo suvažiavę mokiniai į mokyklas. Vyrių gimnazijoje tebuvo 113 mokinių, mergaičių — 132. Dabar gi jų skaičius priaugęs:

vyrių gimnazijoje iki 400, mergaičių — iki 260.

Per Šiaulius perėjo kartu su kitais belaisviais prūsų lietuvis. M. Jankus, sėnasai "Aušros" laikų veikėjas. Siunčiamas jis į Voronežo gub.

PANEVĖŽYS. Mokyklos. Panevėžio realinėje mokykloje, mokslo prasiidėjus spalį mėn. pradžioje buvo 196 mokiniai, dabar jų esą ligi 214. (Iš "Liet. Zinių")

PANEVĖŽYJE. pradinėse mokyklose šiomet nemažai pastojo merginų 15—16 metų, nemokančių dar nei skaityti. Jos turi didelį norą mokinties, nes visiems kaskart aiškiaus daros, kad be mokslo sunku gyventi. Daug tatiųgi į čionykštes mokyklas pastojo pabėgėlių nuo Prūsų parubežio.

KAUNAS. Nuo priešakinių pozicijų atvežta čia kunas vokiečių užmušto rotmistro dragunų pulko kunigaikščio Mikalojaus Radzivilo. Jam bendrai su kitais Radzvilais priderėjo Nesvizo pilis su daugybe žemės (Minsko gub.).

Paskuniniame Bulkanų kare jis buvo pastojęs liuosanorių bulgarų armijon. Buvo šalininku rusų-lenkų susitarinimo ir daug medegiskai padėjo kaip vieniems taip ir kitiems. 1905 metais, anot "N. V." jis daug prisidėjo ir prie šalies numalšinimo.

VILNIUS. Iš Lodžiaus kaiku rie lenkų fabrikantai šadą perkelti savo fabrikus.

Surašė sužeistų, užmuštų ir prapuolusių kareivių Kuršės gubernijos užėmame dar sekancius lietuvių: Juoz. Krišnas, Kar. Ubelis, Vikt. Baravykas, St. Grinukas, Donatas Gerbis, Juoz. Čiževskis, Franc. Skrebelis, Adolf. Šmergelis, — sužeisti ir Jurg. Babronis, Jon. Aibutis ir Sim. Jančevskis, — prapuolę.

Iš visur

22 mirties bausmės. "R. Sl." praneša, kad 15 lapkr. vakare. Kazanės kariškasis teismas apskelbė nutarimą, sulig kurio 22 darbininkau pasmerkė mirtin (del 7 nutarta prašyti bausmę palangvinti) 23 į katorgą n uo 10 metų lig gyvos galvos ir 38 išteisinti, 17 kaltininkų dar nesurasta, o apie 1 eima dar tardymas. Nutarimas perstatomas užtvirtinimui Kazanės kariškios apygardos viršininkui Pasmerktieji buvo kaltinami tame, kad laike riaušių užmušė Lisvenskos fabrikos direktorių Onufrovičių, apskričio viršininko pagelbininką Kiselevą ir dar 10 žmonių policijos ir fabriko administracijos.

Lenkai su žydais Lenkijoj dar vis negali susitaikinti ir dabar suteikimui pagelbos nukentėjusiems nuo karo vieni ir kiti turi savo atskirus komitetus. ("Ryg. Garsas")

Svarbus Pranešimas Biznieriams

Chicagoje ir jo Apielinkėse

1916 metų Kalendorių pavyzdžiai, vietinių ir importuotų išdirbių, jau yra gauti. Mes turime gražiausius kalendorius, didžiausį pasirinkimą ir labai žemomis kainomis.

Palaukit su užsakyamu kalendorių, kol nepamatysite mūsų sėmėlių. Musų atstovas apsilankys pas jus su sėmėliais, jei parašysite mums atvirutę.

NAUJIENOS, 1840 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Korespondencijos

MELROSE PARK, ILL.

Smalaviriai tveria Sąjungą.

Žemiaus paduoti faktai parodo, jog ne vienoje Chicagoje smalaviriai atsižymi savo darbais, bet ir kitur, kaip duokim, Melrose Park'e.

Balandžio 22 d. 1914 m., Melrose Park'e pradėta tverti Darbininkų Vartotojų Bendrovė su tikslu atidaryti valgomų daiktų krautuve. Greitu laiku susiraušė 175 nariai, kurie, po išgavimui laisnio, pasižadėjo tapti B-vės šerinininkais.

Bet ne! Dalykas staigu pradeda virsti kiton pusėn kai prisieina rinkti valdybą: mat mūsų smalaviriai griebėsi veikti. Pirmiausia jie atsižymėjo tuo, kad bandė tos B-vės vadeles paimti ir savo rankas: vieną jų rengėsi tapti pirmininkais, antri — direktoriais, treči — administratoriais ir tt. ir tt. O kada tas jiems padaryti nepavyko, tada jie pradėjo kelti didžiausią triukšmą ir ardyti savo pačių ir kitų darbą, kaltindami (pagal smala-viriską metodą: patys muša — patys rėkia) už tai socialistus, kuriems prikišė, jog juos — socialistus nariai išrinko viršininkais, jog prie B-vės priklauso rusai, nepaisydami ant to, jog ir rusai žmonės, jog valgyti nori visi — ir socialistai ir tautininkai ir gudai.

Vienok kad nor tiek pakaktų. Bet ne — jie, t. y. smalaviriai vien tuo, kas čia buvo pasakyta, neužsiganėdina. Jie veikia ir plačiau, tik visos košės, kurią jie verda neaprašys.

Iškilus Europos kare, Amerikos lietuviai sukruto. rūpinies Lietuvos žmonių šelpimo reikalais. Visų Amerikos lietuvių kolonijų draugijos siuntė delegatus į seimą New Yorkan. O iš mūsų kampo, Melrose-Park'o, prisidėjo prie to siuntimo tik vienas Socialist Party lietuviškas skyrius.

Seimas įsteigė L.S.F. Darbas, nors ir sunkiai, bet visgi buvo pradėtas. Melrose-Park draugijos, kad ir nedalyvavo siuntime delegatų į Visuot. Seimą, rengėsi dalyvauti rinkime aukų. Jos tveria Melrose-Park draugijų S-gą, idant bendromis spėkomis daugiau nuveiktų.

I atsiliepusį lapkr 1 d. 1914 m. susirinkimą dr-stės Kun. Algirdo, pribuvo delegatai nuo S. L. A. 125 kp. ir soc. part. lietuvių skyrėsi su užmanymu suverti Melrose-Park'e d-jų sąjungą ir pasitarti apie šelpimą nukentėjusių nuo karės lietuvių. Draugystė pristojė ir išrinko du delegatus. Toliaus iš savo tarpo pasiuntė po du delegatus į tris likusias dr-jas su užkvietimu prisidėti prie sąjungos. Bet prisidėjo tik dvi: Ukėsų Kliubas ir Jaunųjų Lietuvių Dramatiškas Kliubas; o Šv. Jono Krikštytojo dr-stė, delegatų neįsileidė nė į svetainę. Mat prie jos priklauso, ne visi, bet dauguma smalavirių.

3 d. gruodžio 1914 įvyko Melrose-Park'o 5-kių draugijų delegatų konferencija. Susirinkime buvo išnešta rezoliucija, kurioje pripažintas atsibuvęs New York'e seimas visuotinu. Paskui, nutarta, idant visos draugijos paaukautų pagal savo išgalės pinigų, rengtų balius ir kitus panašius

vakarų, o gryną pelną skirtų L. S. Fondan.

Išrinkta valdyba, kasierius pastatytas po kaudija. Pagalios sąjungos nutarta vėl pasiųsti du delegatus į draugystę Šv. Jono Krikštytojo — antru sykiu kviesiti prisidėti prie sąjungos. 28 d. gruodžio 1914 m. Sąjunga turėjo antrą susirinkimą, į kurį pribuvo ir delegatai nuo Šv. Jono Krikš. draugijos.

Priėmus delegatus, mėginta varyti darbas toliaus. Bet vietoj tolesnio veikimo pradėta siulyti kitoki keliai, kuriais reikia siųsti aukas.

Nesvarbu, per kur tas aukas siųsti, ar per L. S. Fondą, ar per Mokslo Draugiją (Juk ir L. S. F. siųs aukas per M. d-j. Red.), bet svarbu yra tai: iš kokios priežasties stengėsi išardyti pirmiau nuveiktą darbą.

Tokiu būdu faktai aiškiai parodo, kaip "smalaviriai" tvėrė sąjungą ardydami doros tvarkos pasekmes to galima aiškiai įsivaizdinti: 19 d. gruodžio 1914 Sąjunga dr-jų Melrose Parko turėjo parengtas prakalbas, laike kurių buvo renkamos aukos nukentėjusiems nuo karės Lietuvoj; paskui sąjunga paskyrė du komitetus aukoms rinkti. Bet aukų rinkti atėjo tik vienas, antras gi visai nepasirodė. Toliaus vėl vienas sąjungos narys per prakalbas laike rinkimo aukų, išbėgęs iš smulkę pasakoj, kad, girdi, socialistai kokie gudrūs, prisirinko aukų.

Bet nežiurint tų visų "smalaviriskų" pasielgimų, darbas eina pasekmingai. 30 d. sausio bus balius šešių draugijų, nuo kurio grynas pelnas per L. S. F. skiriamas nukentėjusiems nuo karės Lietuvoje.

Antanas Zalatorius.

DES MOINES, IA.

12 d. sausio Jurgis Koliešis, sakydamas, kad eina darbo jėškoti, išsivedė Martiną Kiezelį į užmiestį ir paleido 6 šuvis į galvą, bet kulkos neperėjo per smegenis ir ligonis gal pasitaisys. Koliešis gyveno pas Kiezelį.

Priežastis šaudymo nežinoma ir šovikas nesusimtas.

Sovikas Koliešis pirmiaus priklausęs prie vietinės L. S. S. kuopos.

C. Shiling.

MT. CARMEL, PA.

Kadangi praeitis tankiai buna žingėdi, tad neprošali bus priminti šis-tas kaip čion lietuviai pradėjo apsigyventi ir ką jie turėjo patirti, ir tt.

Pirmutiniai lietuviai, kaip sakoma, čion pradėjo apsigyventi jau prieš trisdešimt metų atgal. Jie turėję daug ko pamatytų, nukentėję iš pusės arių — kazokų, kaip juos čion vadina. Pastarieji iš sykiu labai lietuvių (gal kitų ateivių) neapkentė ir idel ant kiekvieno žingsnio juos persekiojo. Kartais persekiojimai kazokų buvo labai žiaurūs, taip kad nekarta lietuvių privesdavę išeiti į kovą su pagaliais prieš juos.

Anais laikais kazokai buvo čion susiorganizavę į kokią ten Pinkertonų draugystę, kurios kurios tikslu buvo persekioti ateivius ir neleisti jiems liu-sai apsigyventi. Tą draugystę iki tol varius tą savo nelemtą darbą iki sužinojus valdžią. Valdžiai sužinojus likosi išnaukinti. Turbut todėl jie lietuvių daugiausiai persekiojo, kad šie veikiai dauginos ir užiminėjo geresnius darbus.

Vienas senas žmogus štai ką papasakojo apie arių-kazokų

darbelius.

Jeigu kazokai aptikę kur lietuvis arba lietuviai apsigyveno, tuomet susirenkė gaujos jaunų vaikėzų su blekinėmis ir kitais barškanciais įrankiais ir barškino palangėse iki tas neišsikrausto. Kitur išsikrausčius ir vėl tas pats atsikartoja. Pasiguosti nebuvo kam, nes policija tuomet kazokų pusę palaikydavo.

"Taip jie mus engė ir engė iki vienas musu brolis lietuvis ne užsidėjo saliuono. Turėdami savo tautos užėgą, suėję epasimagine aptardavome kaip geriau kovoti su tais nenaudėliais. Vienok ir čia neduodavo jie mums ramumo. Susirinkus, budavo, burių arių prie saliuono durų, šukauja, spaudo ant praeinančio lietuvių sukratytą tabakę, nekartą ir plytalius į musų vienintėlę įstaigą mėtėdavo. Kartą musų brolis-saliunininkas išėjęs iš kantrybės, pagavęs storą guminę "paipą" ir davai šventyti kur kam papuošė. Tiesą pasakius, tas musų tautietis tą sykį pasirodė tikras Vytautas, nes prieš jį apgalėjo. Nuo to sykiu su kazokais skaitome kovą laimėtą, nes daugiau užpildinėti jie bijodavo kad ir vėl toks "kreizi polak" kaip jie vadino, ne išsoktų su paipa."

Vėliau, kada dar anglių kompanija nebuvo visur apėmusi kalnų ir žemės plotų, musų viengėnčiai stradę kur paviršui anglių gislą, ėjo kasti ir nešė juos namo del kurenimo. Taip bekasinejant jiems po bisikį pasidarė didelės skylės-duobos. Atsiradus duoboms arba erplysimams, nuo valdžios buvo įsakytas jas aptverti su vielų (dratų) tvora, kad kas neįpultų.

Ir kaip ant nelaimės kartą uogas berenkant, įpūlė į tą duobę vienas musų tautietis. Kartą puolė jau ant visados: nebeįstrauks, nes gili buvo.

Palikusi našlė moteris su mažais vaikučiais bėgiojo visur, ieškojo pagalbos. Tos moteris sujudinantis šauksmas pasiekė sąžiniško ir teisingo advokato ausis. Jis (advokatas) pasamdė tris vyrus lietuvių ir prisakė jiems eiti į tą duobę kasti anglių ir vėžti su "vilberiais" namo.

Minėta moteris norėjo iš kompanijos gauti atlyginimą už žuvimą vyro iš priežasties neaptverimo duobės. Kompanija užsiginė, sakydama, kad ne jos ten žemė, nes ji nemo-kanti takų už ją.

Kada minėti advokato samdininkai pradėjo gabenti anglius namo, tuoj ant rytojaus kompanijos agentas juos sulaukė ir areštavo. Ant teismo advokatas kompaniją intraukė į slastus del to, kad ji pati išsidavė.

Kiek laiko pirmiaus, kaip matėte iš viršaprašyto, kompanija nenoredama atlyginti už žmogaus givastį atsisakė nuo savo žemės-kalno, o kada žmonės pradėjo iš to kalno anglius nešti, ji areštavo juos.

Šitame atsitikime kompanija užmokėjo nelaimingai žuvusio vyro moteriai \$4,500 ir už kurį laiką nemokėtas taksas už jau žinomą žemę. Už tą darbą nuo moteris advokatas paėmęs tik \$300. Moteris gi su vaikučiais paėmus tokią kruvą pinigų išvažiavo į Lietuvą.

Dabar jau čion lietuvių priskaitoma \$800. Bene apie 20 yra biznierių, kurie kad ne šio-kia tai tokia pramonė euzsiima. Parapijiniuose dalykuose dar prie čion priskaitoma Centrali ir Kulpnaut, Pa., lietuvių kolonijos. Daugelis lietuvių

turi savo nejudinamą nuosavybę.

Pirmiau labai lengvai buvo galima įgyti stūbą ar lotą, bet dabar, kada beveik visur aplink po žeme iškasė, lotų kainos pasidarė baisiai augstos, taip kad žmogus su mažu kapitalu nebegali jų įgyti.

Beje, pirmiau lietuviai vedė kovą vien tik su kazokais, o dabar nesidrovi butelio arba kuolo pakelti ir prieš savo brolij lietuvių. Tankiausiai tokiomis "karžygiais" pasirodė esą Vilniaus redybos sulenkėję lietuviai. Kur tik geresni katalikai, net didesni latrai ir peštukai. Taip yra čionai.

Bon Ami.

ECCLESS, W. VA.

Jau buvau rašęs Naujienų nr. 152, 1914 m. apie darbininkų padėjimą West Virginia valstijoje.

Taipgi buvau minėjęs, kad darbininkams būtų reikalingas susivienijimas — unija. Girdėti, kad nuo balandžio mėn., š. m. žada susitverti anglekasių unija visoj W. Va. valstijoje. Tik reikia daboti, kad neatsitiktų tas, kas atsitiko per 1912 metų streiką.

Unija mums labai reikalinga ir mes turime prie jos rašytis. Žiūrėkime kaip kapitalistai susivienijo tarp saves, kad kovojus su mumis, mes irgi turime taip-pat susivienyti, kad atlaikius prieš juos.

Gana jaup mums miegoti, nes mums prisiėina dirbti beveik dykai. Taip už prikrovimą 3 tonų anglių karą mes gauname tik 42c ten kur nėra darbininkų unijos. Tad rikiškės į unijas ir kovokime už savo buvį.

Šiame miestelyje yra 3 anglekasyklos, bet labai netikusios. Vienoj darbininkai negauna mkesties, o antra pilna gaso. Darbas visados gaunamas.

Lietuvių yra apie 8 šeimynas ir apie 20 pavienių, tarp jų yra ir apšviestiesnių žmonių, kurie skaito laikraščius. Bet draugijos jokios nėra. Reikalinga būtų kokia kuopelė.

Pete Lill.

WESTVILLE, ILL.

Gaisras. Darbai.

Nedėlio, 10 d. sausio, apie 10:30 val. ryte pakilo gaisras. Sudegė senosios bažnyčios mokyklos namas. Gaisras, kaip sako, prasidėjo iš pečiaus. Ugniagesiai gal būtų ir užgesinę, bet pritruko vandens; sudegė kas galėjo sudegti.

Tamė nebūtų svarbos, nes gaisras ne stebuklai. Bet dalykas tame. Gaisras kilo 11:30 val. ryte, kada žmonės buvoje bažnyčioje. senojoj kun. Vanagas, o naujojoj kun. Jankauskas.

Po pamaldų išeina kun. Vanagas ir sako: "Jau Jankauskas tą padarė." Ar ne stebuklai? — Kun. Jankauskas bažnyčioj poteriaujia ir sykiu padėga mokyklą. Kun. Jankauskas tuo pasakymu liko įžeistas ir patraukė kun. Vanagą į teismą.

Kasyklos dirba 4—5 dienas į savaitę, bet visgi apie 200 unijistų yra be darbo. Dabar netikėtai atsidarė kasykla, kuri buvo per 4 mėn. uždaryta, tokiu būdu galės sutalpinti vietinius bedarbius.

Atvažiavusiems iš kitur sunku darbas gauti, nes nelabai priima į uniją jei nėra dirbęs kasyklose. Norima pirmiau dirbti darbu unijistus, ku-

rių daugelis jau po kelis mėnesius nedirba. Senio Brolis.

WAUKEGAN, ILL.

Dailės ir tvarkos priešai

Ketvergo vakare, 7 d. sausio įvyko susirinkimas L. T. D. Drjos. Išsyk, kaip ir paprastai, svarstymas ėjo tvarkoje, nors tuli nariai ir narės, matyt tyčia buvo susirinkę ardyti tvarką ir pradėjo priešintis, savo nuodėmes užmesdami ki-tiems, bet pirmininkui pašaukus prie tvarkos, betvarkė ap-tilo.

Kada tapo atrasta keletas prasikaltelių, kurie su tikslu griauti draugiją, sulaužė draugijos nutarimą (protokolas nr. 12, par. 5) ir konstitucijos skirsnį VI (o koks tas jų prasikaltimas? Red.), tai pagal konst. sk. VIII, par. 3 draugija griovikus nubaudžia po \$2.00 kiekvieną.

Tada griovikai ir jiems pri-tarėjai sukėlė didelį triukšmą, bet prieš draugijos nutarimus, konstituciją ir gabių vyrų argumentus griovikai savo riksmu negalėjo atsilaikyti; nekurię peštukai net ir kotus buvo iš-sivilkę, bet visgi buvo suraminti ir turėjo klausyti didžiūmos nutarimų.

Bet štai kur buvo juokingiausia komedija tai su musų merginoms. Kada liko nubaustos už prasižengimą, tai kaip pavasaryj kačiukės paleido savo balšelius iš visos išgalės ir taip kaukdamos išėjo iš svetainės be jokių paaiškinimų.

Dailės draugijos griovikams iš-bėgiojus, o kitiems apsiraminus susirinkimas užsibaigė pil-noj tvarkoj.

Merginos, ar ne gėda kelti kačių muziką? Didžiausia gėda ir vyrams, kurie griebiasi vietoj argumento — už kumščio.

Likusiai draugai nutarė nepaisyti griovikų, o darbuotis da-

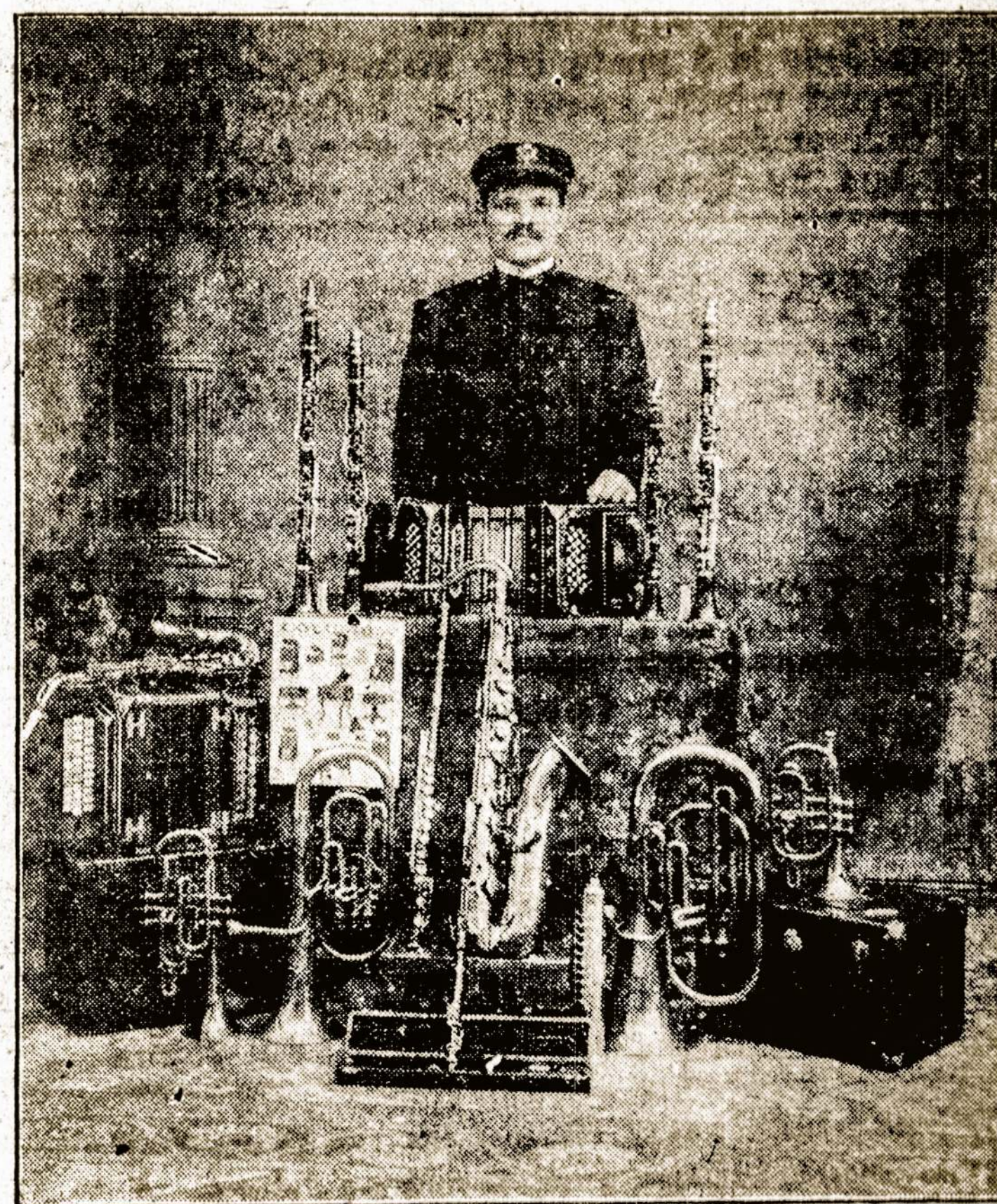
dar smarkiau dailės srityje. Tvarkos Mylėtojas.

RACINE, WIS.

Užpuolimas.

Pareitos nedėlios 10 val vakare pas A. Krapštaitį No 1129 No Wisconsin St. atėjo 3 vyrai: Virbickas, Juozas (pavarde pamiršau), o trečias pabėgo ir vardas liko nesužinotas. Atėję, pabarškino į duris, ir kada A. Krapštaitis atidarė jas, tuoj aus peštukai užpuolikai griebėsi mušti jį. A. Krapštaitis pakėlė riksmą, šaukdamas pagalbos; ant riksmo sukilo ten gyvenanti žmonės, ir štai išbėga pakilę iš lovos vienuose apatinuose drabužiuose gelbėti savo šeimnininką St. Čeplinską, gana drutas vyras. Apgrindamas savo šeimnininką ir pats save nuo užpuolikų, gerokai sumušė užpuolikus, kurį tik pasigavo, o ypač Virbickui sudaužė galvą ir ranką išsukė sulaikydami del policijos. Pribuvusi policija du nugabeno į belange, o trečias pabėgo. Ant rytojaus buvo teismas: užpuolikai Virbicki kuris buvo labai sumuštas, teisėjas pasiuntė į ligonbutį, o užpuolikai "Juozas nubaudė 10 parų į kalėjimą St. Čeplinską išteisino ir pagirė kad apginė savo šeimnininką ir patsai savę.

Ar tai gražus darbas nakties laiku eiti mušti žmonių į namus? A. M. Menas.

JONAS GIRDES

103 Grand St Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĖ visokių muzikališkų instrumentų ir auksoriškų daiktų. Taipgi gramafonai su visokiomis LIETUVISKOMS DAINELĖMS

5000 KATALOGŲ DOVANAI! Prisiųsk už 2 centu stampą, o gausi Katalogą greit.

TEATRAS IR BALIUS

LIETUVIŲ JAUNIMO RATELIS

LOS

MIRTU VAKARAS

NEDELIOJE SAUSIO 24ta 1915

SVENTO JURGIO SVETAINĖJ,

Tikietai 35 ir 50c

Po Teatro — Šokiai. Muzika Brolių Sarpalių. Pradžią lygiai 7 val vak.

Visuomenė yra kviečiame. Užganėdinimą užtikriname.

L. J. RATELIS.

BRIGHTON, MASS.

Darbai labai blogai eina, bedarbių daugybė. Patartina nevažiuoti į čia darbo ieškoti. Pas mus gyvuoja keletas draugijų, bet jos nieko neveikia, išskyrus L. S. S. 67 kp.

Ji jau seniai susitvėrusi, bet buvo ligšiol užmirusi. Dabar jau pradėjo darbuotis. Nusišandė svetainę, 58 Market St., būna atdara kas vakarą nuo 7 iki 11 val. Taipgi turi savo knygynėlį, kuriame yra už \$80.00 knygų, kurios yra suaukautos narių. Kiekvienam duodamos skaityt, tik reikia užsidėti kaučiją knygos vertės.

Taipgi kuopa rengia koncertus. 10 d. sausio įvyko prakalbos, kuriose kalbėjo garsūs kalbėtojas (kaip jo pavadė? Red.) apie Europos karę. Kalba žmonėms labai patiko.

Antanas Sedauskas.

WESTVILLE, ILL.

"N." nr. 9. tilpo Senio Brolio korespondencija iš Westville, Ill., kurioj sakoma: nors dar čia yra ir šv. Kazimero dr. ja, bet ji neina išvien su kitomis net ir tokiam svarbiame reikale, kaip aukų parupinimas nukentėjusiems nuo karės; siuntimo delegato į seimą New Yorkan taipgi nedalyvavo.

Budamas delegatu nuo šv. Petro ir Povilo dr. jos ir S. L. A. 79 kp. (kartu dr. ja ir kuopa) ir to susirinkimo sekretorium, ypač kad man užmetama rašymas tos korespondencijos, priverstas esu tą klaidą atitaistyti.

Tiesa, šv. Kazimero dr. ja neprisidėjo prie siuntimo delegato į Brooklyną, bet ta draugija prisidėjo prie užmąnyto baliaus L. S. F. ir atsiuntė savo delegatus K. Rotkį ir A. Černiauską.

Rašoma taipgi, kad į komitetą išrinkta p. ja Dundulienė ir p. Deltuva. Tuom tarpu komitetas susideda iš 3 ypatų ir į jį įeina apart minėtų ypatų, dar ir J. Galinauskas.

Balius bus ne Igno Luko-

šiaus svetainėje, kaip Senio Brolio rašo, bet p. P. J. Dautoto. Už tą svetainę imama už balius po \$15.00, bet p. žadėjo duoti svetainę del L. S. F. dykai.

Patartina Senio Broliui teisingiau rašyti, ypač tokiuose dalykuose.

Susirinkimo sekr.
F. Jačionis.

ROCHESTER, N. Y.

"N." nr. 4 Žioplis rašo, kad jis niekad netyčingai korespondencijos nerašė ir nemanąs rašyti, tik J. D. Bindokaitis noris save išsiteisinti, kad per prakalbą U. G. W. of A. nekėlęs triukšmo.

Aš buvau ant minėtų prakalbų ir viską gerai mačiau.

Kada kalbėtojai kalbėjo niekas nekėlė triukšmo, bet visi atidžiai klausėsi. Tik pasibaigus prakalboms, ėmė prašyti balsų. Pirmininkas nenorėjo duoti, bet pats J. Augunas pasakė, kad duotų klausimus. Tai mat ką Žioplis skaito keliu triukšmo. O man rodosi, kad negalima gauti balso bažnyčioje, o ant prakalbų visada galima.

Žioplis sako, kad P. S. vi-sai nepriguljis prie jų unijos. Tas netiesa. P. S. yra jų unijos sekretorium ir daugiausia klausimų davinėjo.

J. Mankus.

Chicago's žinios

POLICIJA IŠVAIKĖ BEDARBIŲ DEMONSTRACIJĄ

Vakar, 2 val. į Hull House susirinko bedarbiai, sukviešti Tarptautinės Bedarbių Lygos, su tikslu padaryti demonstraciją, kaip protestą prieš dabartinių surėdymą.

Apie tai sužinojo policija ir raitoji ir pėsčioji policija apstojo Halsted ir aplinkines gatves.

Po karštų kalbų, laikytų įvairise kalbose, taipgi ir lietuviškai, einant publikai iš safes ir iškėlus vėliavą, policija palei-

dus porą šuvių į orą, puolėsi demonstrantus vaikyti ir mūšiti.

Ypač karštą prakalbą laikė viena moteris ir moteris buvo pirmose eilėse demonstracijoje. Jos, žinoma, sunkiausiai atjaučia bedarbę, tad pirmosios ir į kovą.

Keletas yra sumušti ir areštuoti. Tarp areštuotųjų yra ir vienas kunigas; Christian Socialist laikraščio redaktorių.

Bailiesnieji tuojaus išbėgiojo ir demonstracija neįvyko. Kelios skaros su užrašais pateko į policijos rankas.

K. B.—as.

MARKES—AUKŲ KVITOS.

Chicago's Lietuvių Draugijų Sąjunga jau padarė markes, kurias duos kaip kvitas aukaujantiems į Lietuvos Šelpimo Fondą. Kiekviena markė yra penkių centų vertės kvita.

DRAMOS Draugija subatoje urėjo savo šeimininką vakarėlį Olševskio salėje. Tokių smagių vakarėlių labai retai kada esti. Tarp kitko vakarėlyje buvo renkamos aukos Lietuvos Šelpimo Fondan, pakvituojant aukas markėmis, kurias išleido Chicago's Lietuvių Draugijų Sąjunga.

KUNIGO CENZURA.

Kunigas Krušas, 717 W. 18 gtv., pasirodė laišku cenzoriaus rolėje. Jis gavo laišką adresuotą vardu Bass Yanosaitis, 718 W. 18 street, Chicago, Ill., ir išsiųstą "from Teddy McCorm, Orient, Ill." Šitas laiškas buvo išsiųstas iš Orient septemio 1 d. Gavęs laišką, kun. Krušas jį praplėšė ir laikė iki šiol. Dabar sugrąžino vieną tik praplėštą konvertą su užrašu lietuviškai: "Meldžiu ateiti į kleboniją prie Kleboną, 717 W. 18-th Ss., Chicago, Ill." Su tuo konvertu Janosaitis nuėjo pas kunigą, bet jis jam laišką visvien nesugrąžino. Pasakė, kad atsiveistų bobą.

Kas gi tai per inkvizicija dvi-desimtam amžiuije?

ROSELAND.

10 d. sausio Strumil brolių svetainėje, 158 E. 107th St. L. S. S. 137 kp. vakaras. Nežiurint bedarbės žmonių prisirinko pilna svetainė.

Buvo lošimas vienaveiksmė komedija "Vienas iš mūsų turi apsigyventi," atlošė gerai.

Po lošimui kalbėjo Dr. K. Drangelis apie nukentėjusius nuo karės ir S. L. A. kp., kuom ji skiriasi nuo kitų pašelpinių dr. ju. Laikė kalbos buvo priminta apie aukas nukentėjusiems nuo karės. P. lės E. Baranauskaitė, A. Kavoliunaitė, F. Bruškaitė ir Z. Klibienė perėjo per salę.

Tel. Drover 7169.

KREIPKITES PRIE LIETUVIŲ GENERALISKO KONTRAKTORIAUS Steponas Markunas

Budavoju murinius ir medinius namus. Taisau senus, išpilau "konkritu" fundamentus ir saizvokus. Viskas prie namų darbus atlieku pagal savininko reikalavimą. Dabar laikas apnisiyti, jei kas nari budavoti, paimti gerą kontraktorių.

2459 W. 46th PLACE,

CHICAGO, ILL.

CARR BROS. WRECKING CO. INC.

PARDUODAME PIGIAI SENAS IR NAUJAS LENTAS, STULPUS IR KITOKI MATERIJOLA.

Taipgi maliava, vinis, duris, langus, stora popiera stogams dengti ir t.t.

PHONE YDS 1294 3003 TO 3039 SO. HALSTED STR.

Aukavo: M. Kukoraitis \$2.00; M. G. Valaskas ir Juozas Leonas po \$1.00. Smulkii \$13.65. Viso surinkta \$17.65. Turiu širdingą ačiū aukautojams.

Taipgi dainavo "Rutos" Choras, vedamas J. Lankelio; dainavo gerai. Dainavo ir vietinis L. M. D. "Aido" Choras; dainavo taipgi gana gerai.

Pelno liks nemažai, kuris ir gi eina nukentėjusiems nuo karės.

Ištariu širdingą ačiū, kaip dalyvavusiems programė, taip ir visiems atsilankiusiems.

Varkaro vedėjas.

A. Bacevičius.

AR NORI

gauti DYKAI dvi geras sutikas ir Kataloge visokių gerų mugisavų sutiek ir kitokių visokių dalykų, kurių tu laisi nori, o nežinai kur ju gauti? Jeigu taip, tai atsiuk savo pilną ir aiškiu adresa, o aš tuojau la. Kataloge ir tes sutiek tau nusiūsiu DYKAT. Adresuok: **JUOZAS J. SZLIKAS, (MAGIKAS)** 3261 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Silpnos akis ir Galvos skaudėjimas

Dauguma žmonių, kurie turi nuolatinius galvos skaudėjimus pripila savo vidurius visokiomis gyduolėmis nesuprasdami dėlko jie turi tuos skaudulius. Jeigu tie patys žmonės sustotų ant valandėles ir pamastytų, jie perstotų vartoję gyduoles ir ateitų pas MANE. Aš jums galiu parodyti, DELKO 90 NUOSIMTIS visų galvos skausmų paeina nuo BLOUG IR SIL-PNŲ AKIŲ. Aš galiu jums parodyti, kaip mano GYDYMAS per paskutinius 17 metų išgydė daug tokių pacientų, taipgi išgydė visokius augimus, užpoliusius antakius, apvilktas akis ir žvairas akis, kurias kiti Chicago's daktarai atsisakė gydyti. Galvos Skausmai yra tik PRADŽIA NERVIS-KŲ ligų, kurias padaro menkos akis. Jeigu tamsta esi protingas, tamsta tuojaus pasiklausi mano patarimo kol dar nėra pervelu. Mano išlygos yra kiekvienam prieinamos, užtai kad pigios. Pasiteirauk pas mane TUO-JAUS — Aš duodu kiekvienam savo ypatingą patarimą. Aš prižiūriu kiekvieną pacientą nuolatiniai.

DR. F. O. CARTER Specialistas nosies, gerklės, akių ir ausų ligose. Valandos: nuo 9 iki 5. Nedėliomis nuo 10 iki 12. No 120 S. State St., 2 fl. Chicago, Ill.

Laivakortes

į Lietuvą-Rusiją ir iš ten į Ameriką.

Tiesiog be persėdimo. Laivas "KURSK" išplaukia iš New York į Archangelsk šio mėnesio 18 DIENĄ.

KAINA \$47.

Pašportus parupiname Kreipkitės žodžiu ar laišku prie Valstybinio

Central Manuf. District Bank

1112 W. 35th St., Chicago, Ill.

Siunčiame pinigų. Nueina gerai. Imame pilną atsakomybę.

"NAUJIENŲ" KELIAUJANTIS AGENTAS

Adomas Rašimas

Šiomis dienomis lankosi Westville, Ill., potam aplankys Springfield, Ill. ir jo apilinkes. Jis renka prenumeratą, apgaršinimus ir šiaip spaudos darbus. Jį įgaliojo "Naujienu" Administracija.

Mokiname Angliškai

Visose dalyse Amerikos ir Kanados

Vienintelė amerikoniška mokykla, kuri duoda pilną užtikrinimą išmokti skaityti, rašyti ir kalbėti angliškai labai trumpame laike už tarp mūsų atvygimą, kad ir bedniausias vyras ar moteris gali užsimokėti. Mokiname per laiškus (korespondenciją) tobuliausia metodu, kiekvienas išmoksta be vargo. Mokiname teipju klases dienomis ir vakarais. Platesni žinių rašykite prašymu. **WAITCHES BROS.** 1741 W. 47th St., Chicago, Ill.

DOVANA DYKAI

Aš dabar duosiu jaunavedžiams, kurie atvažiuos su vestuvėmis pas mane puikų didelį paveikslą ma-levoja ant drobės vertė **\$15.00**. Tai gi atvažiuokite pas mane as darbų gvarantuojau. Aš teipgi mokiu fotografuoti amato visus norinčius mokytis. **PETER CONRAD, Lietuvis Fotografas** 3180 S. Halsted St. Tel. Drover 6369 Chicago

DR. THOMPSON Daktaras ir Chirurgas **Bridgeport, Conn.** 966 Main Street, Kalbama lietuviškai.

Tel. Haymarket 6212 **Dr. W. Yuzskiewicz** Lietuviškas akių gydytojas. Kas turi skaudancias akis arba silpnas, ar galvos skaudėjimą, atsilankykite pas **Dr. W. Yuzskiewicz** 1024 Milwaukee Ave. Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare; Nedėliomis nuo 9 ryto iki 3 p.p.

Phone Drover 4247 **Dr. J. Jonikaitis** GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Rezidencija: 4613 So. Ashland Ave. (Town of Lake). Valandos: 9—12 išryto 1—3 po pietų 6—9 vakarais.

Phone Drover 7800 Valandos: 8 iki 10 ryto, 1 iki 3 po pietų ir 7 iki 9 vakare. **DR. A. J. TANANEVICZE** Gydo Vyrų, Moterų ir Vaikų ligas. Ofisas ir gyvenimo vieta: 3249 So. MORGAN ST. Chicago.

ROCKFORDIEČIŲ DOMAI Pirmas Lietuviškas Real Estate Ofisas Rockford, Ill. Kas norite gerai nusipirkti lotą arba namą ir gauti teisingą patarimą, kreipkitės pas mus. **MIKLAS IR WEINGARTNER** 1025 So. MAIN ST., ROCKFORD, ILL.

Reikalingas mokinsys prie fotografijos. Po išmokymo galės užimti vietą. Priėžastis — išvažiavimas į kitą miestą. Klauskit laišku į "Naujienu" Ofisą, pažymėdami ant konverto 245.

1840 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Iš priežasties mirties, pasi-duoda pianas už \$25.00. Atsilankykite šį vakarą.

2479 Archer Ave., Arti Halsted St.

REIKALAUJAME daug lietuvių ir svetimtųjų mokinties prie Automobilų kaip pataisyti ir kaip važiuoti. O šimet tokių darbininkų daug reikės. Išmokės toki dar-bą ncbijos bedarbė ir galės uždirbti nuo \$90 iki \$150 į mėnesi. Kurie pradės mokinties šiame mėnesyje, tiems kaštuos tik \$15, o toliaus ta pati mokykla bus po \$45 ir \$50. Mes norime daug išmokyti iki Kovo mėnesio ir pristatyti prie darbo. Per mėnesį galima išmokyti. Išduodame laisnį. Mokiname dienomis ir vakarais. Atsilankykite arba atsišaukite per laiską, indėdami už du centu markę. Visokiais reikalais kreipkitės prie **JOSEPH ZICHKUS** 2835 Cottage Grove Ave., Chicago, Ill Mokykla Automobilų—Repair Shop

ANT RANDOS: Geras 5-6 kambarių flatas, su pečiais šiluma. Kreipkitės adresu:

821 W. 14th Place

"Naujienu" \$2.50 už metams Kas prisijus metinės prenumeratos \$5.00 už dienraštį "Naujienu", tas gaus puikią dovana — "Fontan pen" — kšeninge auksinę plunksną, vertės \$2.50. O kurie prisijusite pusmetinę prenumeratą \$3.00, tai gausit dvi labai naudingas knygas, tai yra: "Paslaptis pasisekimo gyvenime" ir "Kaip išsirinkti žmoną iš pulko milijonų". Abi vertės 50c. Naudokitės šia puikia proga. Adresuokit taip:

A. J. Rašimas

3317 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Juozas J. Szlikas Dabar lankosi rytinėse valstijose, kaip "Naujienu" keliaujantis agentas. Dabar jau jis lankosi Wilkes-Barre Pa., ir joje apilinkėse. "Naujienu" administracijos yra įgaliotas rinkti "Naujienu" prenumeratą. "N." Administracija.

J. BRAKNIS dabar lankosi apie New Yorką, Brooklyną ir jo apilinkes, kaip "Naujienu" keliaujantis agentas. "Naujienu" administracijos yra įgaliotas rinkti "Naujienu" prenumeratą. "N-nu" Administracija.

NEPAPRASTOS DOVANOS! Kas užsirašys per mane dienraštį "Naujienu" ir prisijus \$5.00, tas gaus dovaną "Laisev" arba "Keleivį", t. y. du laikraščius per metus laiko. Tai gi už \$5.00 galite prie "Naujienu" dar pasirinkti vieną iš dviejų laikraščių: "Laisev" ar "Keleivį". Pinigus siųskite šiuo adresu:

J. Braknis 183 Rochling Str Brooklyn, N. Y.

FILIP SURWILLO kaip "Naujienu" agentas yra įgaliotas rinkti "Naujienu" prenumeratą Rochesterjy ir jo apilinkėse. "N-nu" Administracija.

MILDA TEATRAS Halsted ir 32-ra gatvė. **VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI** Vodevilius permaina: Pan, Kelter, ir Subatoj. Paprastom dienom pirmas floras 10c, Balkonas 5c Subatos vakarai ir nedėliomis pirmas floras 15c, Balkonas 10c.

JOHN A. TURAN kaip "Naujienu" agentas yra įgaliotas rinkti "Naujienu" prenumeratą Brockione ir jo apilinkėse. "N." Administracija Telephone Calumet 954

SUNKŲS LAIKAI Delei sunkių laikų reikia tau-pyti pinigai ir ant drabužio. Galima įgyti už \$5 ir biskį brangiau, stutus ir žieminius ploščius, išėjusius iš mados arba truputį apnešiotas, vertės \$35 ir \$40.00.

S. GORDON, 1415 S. Halsted St., Chicago, Ill

Pirma Cash Krautuve MELROSE PARK, ILL. Perkantiems už "cash" duodame markių. Už 1000 markių gauna \$3.00 tavoru arba \$2.50 grynais pinigais. Užlaikome visados šviežią mėsa ir valgomus daiktus. Pagal norą pristatome tavorą į namus. Prašome atsilankyti ir persitikrinti mus kainomis. **Kampus Lake St. ir 23-čios Ave. J. ZALIS ir L. ZUPERKA MELROSE PARK, ILL. Tel. Melrose Park 745**

AR ESI PILIETIS? NE?

Tai nēr ko su Tamsta kalbėtis apie PILIETYSTĘ TUOJAU NUSIPIRK TĄ NAUDINGĄ KNYGĄ

"Amerikos Pilietis"

O Tada Galesime Pasikalbėti. **USIPIRK JĄ TAMSTĄ ŠIANDIEN**, nes ji turi didelę svarbą del Tamstos, ypač šiuo laiku, kuomet yra gvilde-namas klausimas ar bepriimti svetimtaučius į Amerikos dirbtuves?

Sitoj knygoj randasi visi nuodugnys paaiškinimai kaslink

Igijimo piliečio teisių. Taipgi yra visi klausimai ir atsakymai Lietuvių ir Anglų kalbose, kurie uždodami teisme. Beto yra paaiškinti svarbiausi dalykai Suv. Valst. konstitucijos, lietuvių ir anglų kalbose. Vienu žodžiu, yra geriausia knyga iš visų panašių knygelių ir kiekvienam norinčiam tapti piliečiu, butinai reikalinga.

Kaina tik 25c **"NAUJIENOS" 1840 So. Halsted St. Chicago, Ill.**

Reikalingas Vargoninkas

Meldžiu atsišaukti į šv. Petro parapiją, neskiriant senas ar jaunas.

Kun. Petrošius 4540 Marshfield Ave. Chicago, Ill.